

اخبار
درویش خان

در مطبوعات، از دوران قاجار تا عصر حاضر

به کوشش
مهدی نورمحمدی

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران، خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف
کدپستی ۱۶۱۱۹۷۵۵۱۶
تلفن: ۷۷۵۰۲۴۰۰
www.mahoor.com info@mahoor.com

اخبار

درویش خان

در مطبوعات، از دوران قاجار تا عصر حاضر

به کوشش

مهدی نورمحمدی

تصویرسازی جلد: مهدی فراهانی
صفحه‌آرایی: پویا دارابی
چاپ اول: ۱۴۰۱
تعداد: ۵۰۰ جلد
لینوگرافی: باران
چاپ و صحافی: ثمین

© حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۷۲-۹۵-۱ ISBN: 978-964-8772-95-1

فهرست

مقدمه	۹
اخبار	۱۹
۱. نوشته روزنامه نوبهار درباره کنسرت عارف که به کوشش درویش خان اجرا شد	۲۱
۲. تشکر عارف از درویش خان و دیگر اساتید به دلیل مساعدت در اجرای کنسرت	۲۱
۳. اعلان کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده در گراند هتل	۲۳
۴. اعلان کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده در گراند هتل	۲۳
۵. غزل‌هایی که طاهرزاده در کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده خواند	۲۴
۶. اعلان دومین کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده در گراند هتل	۲۶
۷. اعلان سومین کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده در گراند هتل	۲۷
۸. انتشار غزل‌های سومین کنسرت درویش خان و حسین خان اسماعیل زاده	۲۸
۹. اعلان کنسرت درویش خان در منزل صاحب‌اختیار به نفع حریق‌زدگان آمل	۲۹
۱۰. تقدیم ۵۰ تومان از عایدات کنسرت توسط درویش خان برای فقرای تهران	۳۱
۱۱. اعلان برگزاری کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع فقرای تهران	۳۲
۱۲. اعلان برگزاری کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع فقرای تهران	۳۲
۱۳. اعلان برگزاری کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع فقرای تهران	۳۳
۱۴. گزارش کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع فقرای تهران	۳۴
۱۵. اعلان کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع ملک الشعراى بهار	۳۶
۱۶. اعلان کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع ملک الشعراى بهار	۳۷
۱۷. گزارش کنسرت درویش خان، مختاری و طاهرزاده به نفع ملک الشعراى بهار	۳۸
۱۸. گزارشی از کنسرت درویش خان به نفع مدرسه ایتام	۳۹
۱۹. گزارش کنسرت درویش خان و شرکت خیریه به نفع مدرسه ایتام	۴۰
۲۰. اعلان انتخاب نام خانوادگی درویش توسط درویش خان در روزنامه ایران	۴۱
۲۱. اعلان کنسرت درویش خان و رکن‌الدین مختاری به نفع مدرسه ایتام	۴۲

۲۲. اعلان کنسرت درویش‌خان و رکن‌الدین مختاری به نفع مدرسهٔ ایتم ۴۲
۲۳. اعلان کنسرت درویش‌خان و رکن‌الدین مختاری به نفع مدرسهٔ ایتم ۴۳
۲۴. گزارشی از کنسرت درویش‌خان و رکن‌الدین مختاری به نفع مدرسهٔ ایتم ۴۵
۲۵. اعلان کنسرت درویش‌خان و جمعیت خیریهٔ ایتم در گراند هتل ۴۸
۲۶. اعلان کنسرت درویش‌خان و جمعیت خیریهٔ ایتم در گراند هتل ۴۹
۲۷. گزارشی از کنسرت درویش‌خان و جمعیت خیریهٔ ایتم در گراند هتل ۵۰
۲۸. اعلان گاردن پارتی بهارستان به نفع غارت‌زدگان ارومیه و کنسرت درویش‌خان در آن ۵۲
۲۹. گزارشی از گاردن پارتی بهارستان و اشاره به کنسرت درویش‌خان ۵۳
۳۰. تشکر کمیسیون گاردن پارتی بهارستان از درویش‌خان و دیگر افراد ۵۴
۳۱. صورت خلاصهٔ عایدات گاردن پارتی بهارستان و کنسرت درویش‌خان ۵۵
۳۲. اشارهٔ مترجم‌الممالک به خدمات درویش‌خان به موسیقی ایرانی در مدرسهٔ موزیک ۵۷
۳۳. اعلان کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۵ آذر ۱۳۰۰ ۵۷
۳۴. اعلان کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۱۲ آذر ۱۳۰۰ ۵۸
۳۵. اعلان کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۱۶ آذر ۱۳۰۰ ۵۹
۳۶. گزارشی از کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۱۷ آذر ۱۳۰۰ ۶۰
۳۷. گزارشی از کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۱۹ آذر ۱۳۰۰ ۶۲
۳۸. اعلان کنسرت درویش‌خان در گراند هتل در روزنامهٔ ایران - ۳۰ آذر ۱۳۰۰ ۶۴
۳۹. ساخت موسیقی نمایش «بچهٔ گدا» اثر میرزادهٔ عشقی توسط درویش‌خان ۶۶
۴۰. ساخت موسیقی نمایش «بچهٔ گدا» اثر میرزادهٔ عشقی توسط درویش‌خان ۶۷
۴۱. اشارهٔ عارف به ابتکارات درویش‌خان در موسیقی در مقالهٔ «فتوای من» ۶۷
۴۲. اعلان کنسرت درویش‌خان برای پنجمین سال انتشار روزنامهٔ ناهید ۶۸
۴۳. اعلان کنسرت درویش‌خان برای پنجمین سال انتشار روزنامهٔ ناهید ۶۹
۴۴. گزارشی از کنسرت درویش‌خان برای پنجمین سال انتشار روزنامهٔ ناهید ۶۹
۴۵. خبر درگذشت درویش‌خان در روزنامهٔ اطلاعات - ۲ آذر ۱۳۰۵ خورشیدی ۷۱
۴۶. نوشتهٔ حیدر رضازاده دربارهٔ درگذشت درویش‌خان در روزنامهٔ اطلاعات ۷۲
۴۷. خبر درگذشت درویش‌خان در روزنامهٔ اقدام - ۳ آذر ۱۳۰۵ خورشیدی ۷۳
۴۸. نوشته و شعری در رثای درویش‌خان به قلم پرتو علوی - ۳ آذر ۱۳۰۵ ۷۴
۴۹. خبر درگذشت درویش‌خان در روزنامهٔ کوشش - ۴ آذر ۱۳۰۵ ۷۴
۵۰. چگونگی درگذشت، تشییع و ترحیم درویش‌خان به روایت روزنامهٔ ناهید ۷۵
۵۱. دل‌نوشته‌ای دربارهٔ درگذشت درویش‌خان به قلم ابراهیم ناهید ۷۶

فهرست ۷

۵۲. مطلبی درباره مقایسه مقام هنرمند در ایران و فرانسه در روزنامه ناهید ۸۰
۵۳. ماده تاریخ فوت درویش‌خان، سروده یحیی دولت‌آبادی ۸۱
۵۴. قطعه‌ای در رثای درویش، سروده علی پرتو ۸۱
۵۵. انتقاد روزنامه ناهید از بلدیة برای دریافت پول گل‌های تشییع درویش‌خان ۸۲
۵۶. نوشته حیدر رضازاده خطاب به یاران درویش‌خان به مناسبت هفتمین روز فوت وی ۸۲
۵۷. اعلان کنل وزیر دربارۀ مجلس یادبود درویش‌خان در مدرسه عالی موسیقی ۸۲
۵۸. گزارش برگزاری مجلس یادبود درویش‌خان در مدرسه عالی موسیقی ۸۳
۵۹. ماده تاریخ درگذشت درویش‌خان، سروده شکوهی یزدی ۸۶
۶۰. توضیح روزنامه ناهید درباره انتقاد از بلدیة تهران ۸۷
۶۱. ماده تاریخ درگذشت درویش‌خان، سروده معز دیوان فکری در روزنامه ناهید ۸۸
۶۲. گزارش برگزاری مراسم هفتمین روز درگذشت درویش‌خان در روزنامه ناهید ۸۹
۶۳. تشکر شاگردان درویش‌خان از روزنامه ناهید بابت برگزاری مراسم هفتم وی ۹۰
۶۴. ماده تاریخ درگذشت درویش‌خان، سروده معز دیوان فکری در روزنامه ستاره ایران ۹۱
۶۵. تشکر روزنامه ناهید از رئیس نظمیة به دلیل رسیدگی به پرونده تصادف درویش‌خان ... ۹۲
۶۶. مقاله‌ای در نقد نوشته حیدر رضازاده با عنوان «تار مرد» در روزنامه ناهید ۹۲
۶۷. خبر برگزاری چهلمین روز درگذشت درویش‌خان در روزنامه ناهید ۹۴
۶۸. خبر برگزاری چهلمین روز درگذشت درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۹۴
۶۹. گزارشی از مراسم چهلمین روز درگذشت درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۹۵
۷۰. گزارشی از مراسم چهلمین روز درگذشت درویش‌خان در روزنامه ناهید ۹۶
۷۱. تصمیم اعضای کمیسیون «به یاد درویش» برای اهدای سه‌تار درویش‌خان به موزه ملی ۹۸
۷۲. خبر کمک کمال‌الملک به خانواده درویش‌خان در روزنامه ناهید ۹۸
۷۳. انتشار خبر برقراری مقرری برای خانواده درویش‌خان توسط دولت در روزنامه ناهید ۹۹
۷۴. انتشار سخنرانی حبیب‌الله‌خان شهاب در مراسم چهلمین روز درگذشت درویش‌خان ۹۹
۷۵. انتشار شعری درباره تاریخ فوت درویش‌خان در روزنامه ناهید ۱۰۲
۷۶. شعری در رثای درویش‌خان، سروده عاصی معلم ادبیات در روزنامه ناهید ۱۰۳
۷۷. انتشار شعر «مرثیة درویش»، سروده وحید دستگردی در روزنامه ناهید ۱۰۴
۷۸. انتشار شعر وحید دستگردی و مجدالعلی خراسانی در رثای درویش‌خان ۱۰۵
۷۹. شعری در رثای درویش‌خان در روزنامه نسیم شمال - ۲۹ دی ۱۳۰۵ ۱۰۷
۸۰. اعلان کنسرت به یاد درویش‌خان و ایرج میرزا توسط حسن اعتضادی ۱۰۸
۸۱. تذکری درباره کنسرت به یاد ایرج میرزا و درویش‌خان ۱۰۹

۸۲. اعلان کنسرت حسن اعتضادی به یاد ایرج میرزا و درویش‌خان ۱۱۰
۸۳. گزارشی از اقدامات انجام شده توسط کمیسیون «به یاد درویش» ۱۱۰
۸۴. خبر انتشار اشعار امیرجاهد به یاد ایرج میرزا و درویش‌خان ۱۱۲
۸۵. قسمت اول مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۱۳
۸۶. قسمت دوم مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۱۴
۸۷. قسمت سوم مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۱۶
۸۸. قسمت چهارم مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۱۸
۸۹. قسمت پنجم مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۲۰
۹۰. قسمت ششم مقاله حیدر رضازاده درباره درویش‌خان در روزنامه اطلاعات ۱۲۱
۹۱. اعلان موسی معروفی درباره اجرای کنسرت در گراند هتل ۱۲۳
۹۲. نوشته سن آراکلیان رئیس سابق مدرسه موسیقی تفریس درباره درویش‌خان ۱۲۴
۹۳. اعلان کنسرت یحیی یارینجه به یاد درویش‌خان ۱۲۵
۹۴. اعلان کنسرت حسین‌خان اسماعیل‌زاده به یاد درویش‌خان ۱۲۶
۹۵. خبر درگذشت نورسیده درویش، همسر درویش‌خان ۱۲۶
۹۶. خبر مراسم اولین سال درگذشت همسر درویش‌خان ۱۲۷
۹۷. مقاله احمد خواص درباره درویش‌خان در مجله یادگار ۱۲۷
۹۸. مقاله‌ای درباره درویش‌خان در ماهنامه موزیک ایران ۱۳۲
۹۹. خاطرات مشیرهمایون از اجرای کنسرت به همراه درویش‌خان در رشت ۱۳۴
۱۰۰. قسمت اول مقاله حسینعلی ملاح درباره درویش‌خان در مجله موسیقی ۱۳۶
۱۰۱. قسمت دوم مقاله حسینعلی ملاح درباره درویش‌خان در مجله موسیقی ۱۴۴
۱۰۲. مقاله‌ای مهم درباره درویش‌خان در مجله اطلاعات هفتگی - ۱۵ آذر ۱۳۳۶ ۱۵۰
۱۰۳. تحلیل یکی از آثار درویش‌خان در مجله موسیقی توسط هرمز فرهنگ - شهریور ۱۳۳۷ ۱۵۹
۱۰۴. اشاره روح‌الله خالقی به یکی از آثار درویش‌خان در مقاله «مودولاسیون» ۱۶۳
۱۰۵. اشاره ساسان سپنتا به درویش‌خان در مقاله «مکتب‌تار» ۱۶۷
۱۰۶. برنامه کنسرت «جشن نصرت ملی» در انجمن اخوت در مجله سپید و سیاه ۱۷۰
۱۰۷. شرح زندگی درویش‌خان به قلم حسن مشحون در فصلنامه موسیقی ماهور ۱۷۲
- منتخب تصاویری از اخبار ۱۸۳
- تصاویر ۲۱۵
- نمایه ۲۴۷

استفان گنبد

بیابان

آقایان عظام

کونسرت باشکوه

خواتین محترمه

در سالون گراند هتل

آواز (رقص)

شامکار موسیقی

بیاد مرحوم درویش

لیله چهارشنبه ۹ بهمن ۱۳۰۸ ساعت ۶½ بعد از ظهر

شاید تا از شنیدن عالیترین کونسرت آوازی که توسط موسیقی دان شهر آواز یعنی خان درویش و استماع طرب انگیز ترین نغمات روح بخش و تعینات آدرت محترم در درویشی لذت یابد

از مشاهده

رقصهای شرقی آرتیست شهر ستاره شرق

مادام پیری (آقابابا یوف)

واستماع

نوش آهنگ ترین سوزناهی مل که توسط چهار نفر آرتیست کوچک خواننده میشود مستقیماً و بهر لا منکر شود

مراکز فروش بلیط

مبارزه این اثر

۱. آری دور

۲. سیمای بتهوون

۳. سیمای بتهوون

۴. سیمای بتهوون

۵. سیمای بتهوون

۶. سیمای بتهوون

۷. سیمای بتهوون

۸. سیمای بتهوون

۹. سیمای بتهوون

۱۰. سیمای بتهوون

۱۱. سیمای بتهوون

۱۲. سیمای بتهوون

۱۳. سیمای بتهوون

۱۴. سیمای بتهوون

۱۵. سیمای بتهوون

۱۶. سیمای بتهوون

۱۷. سیمای بتهوون

۱۸. سیمای بتهوون

۱۹. سیمای بتهوون

۲۰. سیمای بتهوون

۲۱. سیمای بتهوون

۲۲. سیمای بتهوون

۲۳. سیمای بتهوون

۲۴. سیمای بتهوون

۲۵. سیمای بتهوون

۲۶. سیمای بتهوون

۲۷. سیمای بتهوون

۲۸. سیمای بتهوون

۲۹. سیمای بتهوون

۳۰. سیمای بتهوون

۳۱. سیمای بتهوون

۳۲. سیمای بتهوون

۳۳. سیمای بتهوون

۳۴. سیمای بتهوون

۳۵. سیمای بتهوون

۳۶. سیمای بتهوون

۳۷. سیمای بتهوون

۳۸. سیمای بتهوون

۳۹. سیمای بتهوون

۴۰. سیمای بتهوون

۴۱. سیمای بتهوون

۴۲. سیمای بتهوون

۴۳. سیمای بتهوون

۴۴. سیمای بتهوون

۴۵. سیمای بتهوون

۴۶. سیمای بتهوون

۴۷. سیمای بتهوون

۴۸. سیمای بتهوون

۴۹. سیمای بتهوون

۵۰. سیمای بتهوون

۵۱. سیمای بتهوون

۵۲. سیمای بتهوون

۵۳. سیمای بتهوون

۵۴. سیمای بتهوون

۵۵. سیمای بتهوون

۵۶. سیمای بتهوون

۵۷. سیمای بتهوون

۵۸. سیمای بتهوون

۵۹. سیمای بتهوون

۶۰. سیمای بتهوون

۶۱. سیمای بتهوون

۶۲. سیمای بتهوون

۶۳. سیمای بتهوون

۶۴. سیمای بتهوون

۶۵. سیمای بتهوون

۶۶. سیمای بتهوون

۶۷. سیمای بتهوون

۶۸. سیمای بتهوون

۶۹. سیمای بتهوون

۷۰. سیمای بتهوون

۷۱. سیمای بتهوون

۷۲. سیمای بتهوون

۷۳. سیمای بتهوون

۷۴. سیمای بتهوون

۷۵. سیمای بتهوون

۷۶. سیمای بتهوون

۷۷. سیمای بتهوون

۷۸. سیمای بتهوون

۷۹. سیمای بتهوون

۸۰. سیمای بتهوون

۸۱. سیمای بتهوون

۸۲. سیمای بتهوون

۸۳. سیمای بتهوون

۸۴. سیمای بتهوون

۸۵. سیمای بتهوون

۸۶. سیمای بتهوون

۸۷. سیمای بتهوون

۸۸. سیمای بتهوون

۸۹. سیمای بتهوون

۹۰. سیمای بتهوون

۹۱. سیمای بتهوون

۹۲. سیمای بتهوون

۹۳. سیمای بتهوون

۹۴. سیمای بتهوون

۹۵. سیمای بتهوون

۹۶. سیمای بتهوون

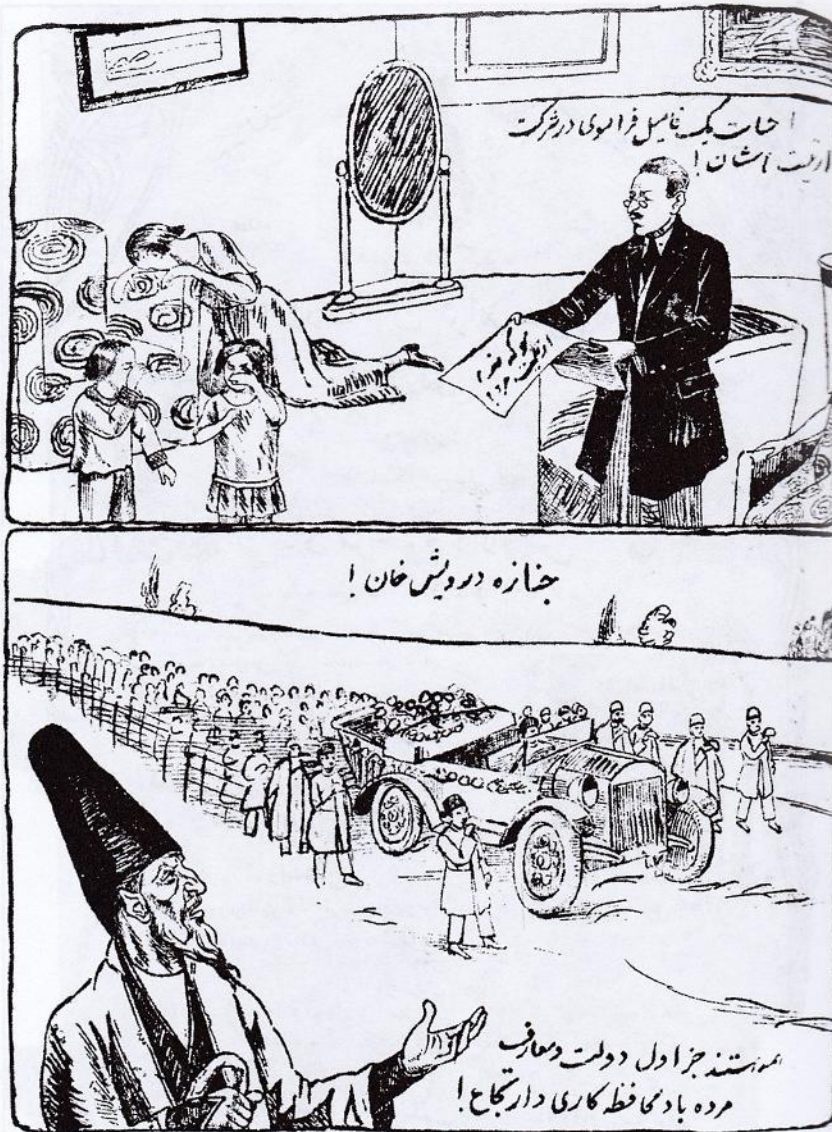
۹۷. سیمای بتهوون

۹۸. سیمای بتهوون

۹۹. سیمای بتهوون

۱۰۰. سیمای بتهوون

اعلان کونسرت یحیی زربنجه به یاد درویش خان در ۹ بهمن ۱۳۰۸ در گراند هتل (از آرشیو مرکز اسناد ملی ایران به شماره سند ۳۲۸۶۱-۹۹۹) (مربوط به خبر شماره ۹۳)

دو تصویر که به مناسبت درگذشت درویش خان در روزنامه ناهید به چاپ رسیده است.

نوشته تصویر بالا: «احسانات یک فامیل فرانسوی در شرکت آرتیست نامیشان!»

نوشته تصویر پایین: «جنازه درویش خان! همه هستند جز اول دولت و معارف.

مرده باد محافظه کاری و ارتجاع!»

مأخذ: ناهید، سال ۶، شماره ۳۴، شنبه ۵ آذر ۱۳۰۵، ۲۱ جمادی الاول ۱۳۴۵.

ارتحال غلامحسین خان درویش موسیقی دان شهیر ایران لیلۀ چهارشنبه
۲ آذر ماه ۱۳۰۵ - ۱۳۰۵ ج ۱۸
بی عمارت دل کن که این جهان خراب
در آن مرست که از خاک ما بسازد خشت!

تصویر درویش خان اثر سید عباس رسام ارژنگی که به مناسبت درگذشت وی در روزنامه ناهید به چاپ رسیده است.

نوشته زیر تصویر در روزنامه ناهید: «ارتحال غلامحسین درویش موسیقی دان شهیر ایران،

لیله چهارشنبه ۲ آذر ۱۳۰۵، ۱۸ ج ۱ ۱۳۴۵

به می عمارت دل کن که این جهان خراب در آن سر است که از خاک ما بسازد خشت»

مأخذ: ناهید، سال ۶، شماره ۳۴، شنبه ۵ آذر ۱۳۰۵، ۲۱ جمادی الاول ۱۳۴۵، صص ۱ تا ۳.

در کتاب فرارو که حاصل جستجو و بررسی گسترده جراید و مجلات بعضاً دیرپاب یا کمیاب از دوران قاجار تا عصر حاضر است، هر گونه خبر مرتبط با درویش خان اعم از: اعلان و گزارش کنسرت‌ها، زندگی و آثار، فعالیت‌های اجتماعی، خاطرات، اخبار درگذشت، خاکسپاری و یادبود و نوشته‌های پژوهشگران درباره وی گردآوری شده است.

این کتاب با توجه به ارائه برخی نکات و آگاهی‌های نو و منتشر نشده، موجب شناخت بیشتر درویش خان شده و دریچه جدیدی به روی محققین و علاقه‌مندان این موسیقی‌دان بزرگ ملی می‌گشاید.

مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری ماهور
Mahoor Institute of Culture and Arts
www.mahoor.com info@mahoor.com

9 789648 772951

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان